

”נקודה טובה” – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 6 - שנת תשפ”א גיליון ”תולדות” - ה’ כסלו תשפ”א, 21 לנובמבר 2020)

לע”נ אמו”ר ר’ יוסף-חיים ב”ר יעקב רוט ז”ל

ב”ה

”נקודה טובה” לפרשת ”תולדות” - ”ילדים זה שמחה”

בשנת 1976 כתב יהושע סובול את השיר ”ילדים זה שמחה” (לחן: שלמה בר). שיר שנתפס כמעודד ילודה, כי: **”ילדים זה שמחה, ילדים זה ברכה”**.

אולם, עיון במילותיו של השיר מלמד שהמסר שלו ממש הפוך. השיר **מותח ביקורת על מדיניות עידוד הילודה** של בן גוריון וממשיכי דרכו וגם על משפחות סעד ומצוקה, המביאות ילדים רבים לעולם, ללא יכולת לפרנס ולגדל אותם.

ויעידו על כך המילים הבאות בשיר: **”תביאו עשרים ילדים, אלהים כבר יתן, הסעד גם כן...”**.

בצד אלה, נמצא גם את חסידי ה-אל-הורות, הרוצים להתרכז בעצמם, בחירותם ובנוחותם האישית ורואים בהורות ובאימהות מטרד, טרחה, מקור לדאגה אינסופית, שיעבוד אישי, בזבוז כסף, חוסר רצון להביא ילדים לעולם קשה ו”לא אידאלי” ועוד.

ואכן, אוכלוסייתן של המדינות המפותחות מתכווצת. הילודה בהן ירדה והתכווצה לחצי ובמקביל, תוחלת החיים עלתה. כך שעוד מעט יהיו במדינות רבות בעולם, יותר סבים, מאשר נכדים...

מציאות זו מבשרת לאירופה גם קשיים כלכליים וגם שינויים תרבותיים ואולי גם על קץ המערב המוכר לנו, אך לא בכך נעסוק.

ישראל לעומת זאת, היא המדינה המפותחת היחידה בעולם, שבה הילודה הולכת וגדלה. בכך היא אולי ”שוברת” את התדמית והקשר בין ילודה גבוהה לרמת השכלה נמוכה.

פרשתנו - פרשת תולדות, עוסקת בעקרותה של רבקה אמנו ובתפילתם של יצחק ורבקה להורות - לפרי בטן. תפילתם נענית והם זוכים לזוג תאומים - יעקב ועשיו.

מדוע אנשים רוצים להביא ילדים לעולם!?

אמהות האומה - שרה, רבקה ורחל, כולן עקרות היו. וכולן ייחלו והתפללו לפרי בטן.

שרה ביקשה מאברהם אבינו לבא אל הגר שפחתה מתוך תקווה לבנין: **”אולי אבנה ממנה”** (בראשית טז, ב). ללמדך, שכל מי שאין לו פרי בטן, כאילו הוא **הרוס** (פסיקתא זוטרתיא).

רחל תבעה מיעקב אבינו: **”הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי”** (בראשית ל, א). ללמדך, שמי שאין לו בנים - דור המשך בעולם הזה, **נחשב כמת** (נדרים סד, ע”ב).

תפיסה זו באה לידי ביטוי מעשי בדיני הייבום, כאשר התורה מזמינה את אחד מאחיי המת (שנפטר ללא צאצאים) לשאת את אלמנתו ולהקים לו דור המשך, כדי ש: **”ולא ימחה שמו (וזכרונו של הנפטר) מישראל”** (דברים כה, ו).

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

ילדיו-תולדותיו של האדם, הם יצירתו והמשך הווייתו. הם ממשיכים לשאת את אישיותו, את יעודו ואת שמו הרוחני, המוסרי והאישי בעולם. ולכן הם בבחינת חייו, בניינו וזכרו בעולם, גם אחרי פטירתו.

ואכן, הרצון והצורך להביא ילדים לעולם, נובעים מתוך תחושות אישיות טבעיות ובהן, הרצון למימוש עצמי ולהמשכיות, אימהות והרצון לתת ולהעניק.

בשולי הדברים נעיר, כי המנהג לקרוא לילדים על שם אבות המשפחה (בחייהם, או לאחר פטירתם, בהתאם למנהגי העדות השונות), מביא אף הוא לידי ביטוי את המהות של הבנין, הזכרון וההמשכיות.

עד כאן עסקנו בדברים, מתוך נקודת מבט אישית. אולם בצד המבט האישי ישנו גם המבט העולמי, הרואה במצוות פרו ורבו, בה הצטוו כבר אדם וחווה. מצוות קיומו, בנינו, שכלולו ותיקונו של העולם.

הרש"ר הירש מדייק ומבאר שלציווי זה יש שני היבטים שונים. "פרו" - העמדת הפירות (פרי בטן). "וּרְבוּ" - מצוות חינוך הילדים. כי ההורים "מרבים" את עצמם בבניהם כאשר הם מטביעים בהם את חותמם הרוחני (בראשית כא, כ).

ואכן, חז"ל ראו בכל מי שעוסק בתיקונו הפיזי, הרוחני והחברתי של העולם, כשותפו של הקב"ה למעשה הבריאה. ללמדך, שקיום העולם, הוא המשך למעשה הבריאה.

ולמצוות פרו ורבו - העמדת הפירות – פרי הבטן וחינוכם, יש חלק חשוב במעשה תיקון זה.

"יְלָדִים זֶה שְׂמֵחָה, יְלָדִים זֶה בְּרָכָה."

מכרכת שמת fe לומ

אשה רוט

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**